‘WATU WAZIMA WANA NAFASI KUBWA YA KUBADILISHA MTAZAMO MZURI MIONGONI MWA VIJANA.’

Kama wazazi na mifano mzuri wa kuigwa wa vijana, tunajitahidi kufanya tunavyoweza kuweka mfano mzuri na kuzungumza kuhusu maadili, mitazamo na tabia tunazotarajia watoto wetu kuziendeleza wakati wanakua. Lakini wakati mwingine, bila kutarajia, tunaweza kusema mambo ambayo hukuza tabia mbaya kwa vijana.

Tunaposema mambo kama ‘ni wavulana tu kuwa wavulana’ au ‘yeye tu alifanya hivyo kwa sababu yeye anakupenda wewe’, sisi tunaruhusu kutoheshimu kuwa sehemu ya kawaida katika kukua kwa vijana.

- **1 kati ya watu 4** vijana hawadhani kama ni vibaya wakati mwanaume akitukana kwa maneno au kumnyanyasa wasichana katika mitaani
- **1 kati ya watu 5** vijana wanaamini kuna wakati wanawake wanawajibika kutokana unyanyasaji wa kijinsia
- **1 kati ya watu 4** vijana hawadhani ni vibaya kama mwanamume ambaye kwa kawaida wakati mwingine hupiga kofi kwa upole mpenzi wake wakati amelewa na wakibishana
- **Zaidi ya 1 kati ya watu 4** vijana wanaume wanaoamini kwamba wasichana wako kama wanaume ambao wanafanya maamuzi katika mahusiano

Takwimu:
- TNS, *Reducing violence against women and their children* campaign research, 2015
- Our Watch, *The Line campaign* research, 2015
- VicHealth, *National Community Attitudes Towards Violence Against Women* Survey, 2013

Kuweka mawasiliano ya wazi kwa njia ya kuendelea na mazungumzo kuhusu heshima inaweza kukusaidia kuandaa watoto wetu kwa siku zijazo. Hivyo, wakati wakikutana na hali hiyo, wanajua kuna chaguzi, na wanajua kuwa kuna njia mbalimbali wanazoweza kushughulikia mambo.

Kama wazazi, tuna ushawishi wa nguvu. Hii inakuwa kubwa wakati tukifanya kazi kwa pamoja na watu wengine ambao wana nguvu katika maisha ya watoto wetu kama vile familia nyingine, walimu, makocha, mameneja, viongozi wa dini na jamii.

Kwa kupinga vizuri mitazamo mibaya na tabia, tunaweza wote kuwa na jukumu katika kupunguza kiwango cha maambukizi ya ukatili dhidi ya wanawake na watoto katika jamii yetu

ACHA kuomba msamaha.
ANZA mazungumzo kuhusu heshima na wavulana pamoja na wasichana.

JIFUNZE zaidi kwenye **respect.gov.au**

VIOLENCE AGAINST WOMEN
LET’S STOP IT
AT THE START

Australian Government

A joint Australian, state and territory government initiative.

UNYANYASAJI DHIDI YA WANAWAKE HAUJAANZA SASA. UNAKUA.

Mzunguko wa unyanyasaji dhidi ya wanawake huanza na ukosefu wa tabia heshima. Wakati tunapuuzia tabia hizi katika watoto wetu, tunasababisha ukue.

Mwongozo wa kuwa na mazungumzo na vijana.

TUNAWEZA KUWAHAMASIHA WATOTO WETU KUAMINI KUTOKA MIAKA YA UJANA

Kuna mvuto mwingi kwenye mawazo ya vijana kuhusu jukumu la wanaume na wanawake na jinsi wanapaswa kuhusiana, hata hivyo mara nyingi ni watu wazima ambo katika maisha yao wanaweza kuwa na athari kubwa kwao.

Ni muhimu kufahamu vitu tunavyosema kwa watoto na kuelewa kwamba udhuru tunaoufanya unaweza kuwa na athari ya kudumu. Tunaweza kuwasaidia kuelewa ni nini na kitu cha kukubalika, kilicho sahihi, tangu mwanzo.

Ili kuvunja mzunguko wa unyanyasaji dhidi ya wanawake ni lazima kuelewa ni jinsi gani unavyohusishwa na kutoheshimu

Ni tabia ipi isiyostahili?

- kuweka shinikizo juu mtu kufanya kitu kisicho kizuri na
- kutumia nguvu kudhibiti, matumizi mabaya au madhara ya mtu
- kuchukulia mtu kana kwamba siyo muhimu kama wewe
- kuchukulia mtu tofauti kwa sababu ya jinsia, dini, utamaduni asilia, jinsia au rangi ya ngozi
- kutupilia mbali imani ya mtu, au jinsi wanavyojisikia kuhusu jambo fulani.

Umuhimu wa kutafakari mwenyewe

Kabla hatujawa na mazungumzo na vijana tunahitaji kutafakari na kufikiri kuhusu jinsi tunaweza kuitika katika hali fulani. Tunaweza kukuta kwamba wakati mwingine bila kukusudia tunafanya udhuru wa tabia mbaya na fujo kwa:

1. Kutojali tabia fulani kwa kufikiria au kusema “usijali, haikuwa mbaya sana” au “anajaribu pengine kutaka umusikilize”.
2. Kukubali tabia za vurugu kwa sababu tu kuwa mvulana au kwa kusema “wavulana watakuwa wavulana” au “alikuwa na siku mbaya, ni vigumu kuwa mvulana”.
3. Kulaumu wasichana au kwa kusema “je ulisema kitu asichokipenda” au “kuna pande mbili za kila habari”.

MAZUNGUMZO

Kama wazazi na watu wa mfano mzuri, huwezi kujua wakati hali inaweza kuja ya mazungumzo na vijana kuhusu heshima. Inaweza kuwa makini, ya kuzuia mazungumzo, au inaweza kuwa kwamba umeona tukio ambalo linahitaji kushughulikia. Haiwezi kuwa rahisi daima, lakini ni mazungumzo ambayo ni vizuri kuwa nayo.

Kila wakati tunapoongea kuhusu tabia mbaya, tunakuwa hatua moja karibu katika kusimamisha mzunguko ya vurugu dhidi ya wanawake. Kwa wengi wetu, kujua sehemu ya kuanzia ndio sehemu ngumu..

1. Fikiri kuhusu mazungumzo

Kwa kufikiri kupitia kile tunachokiamini kile unachokisema na jinsi gani unaweza kuwa na mazungumzo mazuri na vijana, utajisikia kujiamini zaidi kufanya zaidi katika kila nafasi.

2. Anza mazungumzo

Tabia za kutokuheshimiana na fujo siyo mara zote mambo rahisi ya kujadiliana. Mada zifuatazo zilizopendekezwa zitakusaidia kuchukua hatua ya muhimu katika kuanza mazungumzo.

Baadhi ya mada:

- Kuelezea heshima
- Kutambua kutoheshimu na ukatili
- Uhusiano wa heshima na kuchukulia watu sawa na jinsi unavyopenda na wewe uchukuliwe
- Usawa wa jinsia

3. Uwe na mazungumzo

Katika mawasiliano yako ya kila siku na vijana, sikiliza mawazo yao, na kuwa tayari kujibu kwa kuwa na mazungumzo

✓ Wakati unajibu kuhusu uzoefu wa watoto wa kutokuwa na heshima au tabia ya ukatili unaweza kuwambia:

- hiyo mitazamo siyo MIZURI
- kila mmoja anastahili heshima
- hawatakiwi kulaumu tabia za watu wengine
- watu wanaojaliana huchukuliana pamoja kwa heshima

✓ Wakati unajibu kuhusiana na matatizo ua majibu mabaya kutoka kwa watoto:

- Kwa upole jaribu kutatua tatizo wakati unaliona na himiza mtoto wako kurifikiria zaidi.
- Mda wote jaribu kuanza mazungumzo na waonyeshe mda wote kuwa unafurahia wakiwa wanazungumza nawe.
- Jadiliana masuala magumu wanayokutana nayo na kubaliana nao kuwa inaweza kuwa viguma mda mwingine kujua kilichoko sahihi.
- Zungumza kuhusu mafanikio na mida migumu. Rejea mida ambayo waliwahi kuonyesha heshima na kuwakumbusha kuwa ilikuwa ni sehemu yao.
- Wajulishe kuwa mda wowote wakitaka kuzungumza nawe au kama hawana uhakika wanaweza kuja kwako.